

İngiltere Başarısız Başbakanlarla Çalkalanıyor. Vergi Mükelleflerine Bir Servete Mal Oluyor

Annabelle Dickson ve Dan Bloom

“

Eski Başbakanlar kulübüne her yeni eklemeye birlikte güvenlik faturası fırlıyor.

”

LONDRA - Yıllarca süren siyasi karıştıktan sonra, en az bir İngiliz endüstrisi için patlama zamanı: Siyasi korumalara olan talep tavan yaptı. Modern tarihte ilk kez, Birleşik Krallık'ta şu anda yedi yaşayan eski başbakan var ve bunların tümü kapsamlı (ve pahalı)

güvenlik koruması almaya devam ediyor. İktidardaki Muhafazakârlar, bunca yıl içinde dördüncü liderlerini seçerken ve enson ayrılan üçüncüsüyle (Theresa May, Boris Johnson ve Liz Truss) eski başbakanlar için kazançlı uluslararası konuşma devresinden gözle görülür şekilde

para kazanıyorken bazıları, Birleşik Krallık vergi mükelleflerine yüklenen maliyeti hakkında soru soruyor. Çünkü ne zaman eski bir başbakan yurt dışına seyahat etse, belirsiz bir iş konferansında konuşma yaparak altı haneli bir meblağ kazanmak için bile olsa, Birleşik Krallık vergi mükellefleri muhtemelen güvenlik maliyetinin hesabını ödüyor. Londra Metropolitan polisinden eski bir kraliyet koruma başkanı Dai Davies, “Bu bir endüstri, bunun için başka bir kelime yok” dedi. Yaşayan eski başbakanların sayısı ancak önümüzdeki yıllarda giderek artacak gibi görünüyor.

Kamuoyu yoklamaları doğruysa Rishi Sunak, gelecek yıl yapılacak genel seçimlerin ardından görevi bırakacak. Mevcut grubun genç doğası (Truss 47, Sunak sadece 43, Johnson ile David Cameron ise hala 60 yaşın altında) vergi mükelleflerinin uzun yıllar boyunca zor

Baskı altında

VIP vergi mükellefleri tarafından finanse edilen güvenlikle ilgili tüm bu tür kararlar, İngiliz devletinin Telif Hakları ve Tanınmış Kişileri Koruma İcra Komitesi (RAVEC)¹ olarak bilinen gizli bir kolu tarafından alınır. Komite; İçişleri Bakanlığı, Londra Metropolitan Polisi ve kraliyet ailesinden bağımsız bir başkana her bir kişinin durumunda yer alan potansiyel riskler hakkında tavsiyelerde bulunan kişileri içerir. RAVEC’in kararları; güvenlik nedenleriyle kamuoyuna açıklanmıyor ancak kararlarına aşına olan birden fazla kişi, yurt-

durumda kalabileceği anlamına geliyor. Ancak yüksek profilli politikacıları ile kraliyet mensuplarını korumaya yönelik olan ve İçişleri Bakanlığı’nın omuzladığı toplu güvenlik tasarısı, sır olarak saklanmaya devam ediyor. “Koruyucu güvenlik konusunda ayrıntılı bilgi vermemek uzun süredir devam eden politikamızdır. Bunu yapmak, bu düzenlemelerin bütünlüğünü tehlikeye atabilir ve bireylerin güvenliğini etkileyebilir” dedi bir İçişleri Bakanlığı sözcüsü. VIP koruma maliyetlerini kısmak için perde arkasında çabaların sürdüğünün bir işareti olarak, Prens Harry’nin vergi mükellefleri tarafından finanse edilen güvenliği, 2020’de kıdemli bir kraliyet olarak geri adım attığında aniden kaldırıldı. Özel olarak ödemek zorunda olsa bile polis korumasına hakkı olduğunu savunarak İçişleri Bakanlığı aleyhine bir davayı, mahkemeye taşıdı ancak başarısız oldu.

dışına seyahat ettikleri zamanlar da dâhil olmak üzere genellikle eski başbakanlara koruma sağlandığını söylüyor. Daha sonra Kraliyet ve Uzman Koruma Komutanlığı (RASP)² olarak bilinen Londra Metropolitan Polisi’nin seçkin bir birimi tarafından korunurlar. RASP operasyonları hakkında yakın bilgiye sahip olan ve resmî olarak konuşma yetkileri olmadığı için isimlerinin açıklanmadığı iki isim, birimin baskı altında olduğu konusunda bilgi verdi. Londra Metropolitan Polisi koruma ekipleri hakkında bilgi sahibi olan

¹ Royal and VIP Executive Committee

¹ Royal and Specialist Protection

kişilerden biri, “Şu anda kaç tane eski başbakanımız olduğuna dikkat çekildi. Hiç bu kadar çok güvenliğe ihtiyaç duyan bu kadar çok kişiyi arka arkaya görmemiştik” dedi. “Tüm hükümet değişikliklerinden sonra, Londra Metropolitan Polisi herkesi aynı anda korumak için yeterli güvenlik bulmakta zorlanıyor ve sayıları düşünmek zorunda kalıyordu” diye eklediler. Ancak seçkin birimdeki memurların

geçen yıl yıllık izin ile dinlenme günlerinin iptal edilmesinden şikâyet ettiklerini ve özellikle Boris Johnson için “kendisini çabucak toparlamaya çalışmak için diğer ekiplerden memurları çektiklerini” söylediler. RASP ile bağlantılı ikinci bir kişi, bazı polis memurlarının Johnson’ı yurtdışı seyahatlerinde korumak için başka bir ekipten görevlendirildiğini doğruladı.

Photo: VIP vergi mükellefleri tarafından finanse edilen güvenlikle ilgili tüm kararlar, RAVEC olarak bilinen İngiliz devletinin gizli bir kolu tarafından alınır | Dan Kitwood / Getty Images

Maliyeti hesaplamak

Bir bakanın veya eski bakanın aldığı koruma miktarı, memur sayısı ve eğitim düzeyleri dâhil, kişisel koşullarına bağlı olarak duruma göre değişir. Daha önce belirtilen RASP ile bağlantılı ilk kişi, “Bu ekiplere herhangi bir polisi almazlar” dedi. “At-

eşli silah eğitimi ve özel araç eğitimi almaları gerekiyor, bazılarının bundan bile fazla eğitimi var” dedi. Doğal olarak, bu koruma ekiplerinin bir bedeli vardır. Maaşları, fazla mesaipleri, harcamaları, yol ve yemek hesaplarının tamamı vergi mükelle-

fi tarafından tahsil edilmektedir. Davies'e göre bu memurlar, "Herhangi bir devlet memuru standardına göre pahalı insanlar. Onlar her zaman deneyimli polislerdir." Artık parlamentoda olmayan eski Başbakanların (yakın zamana kadar John Major, Tony Blair, Gordon Brown ve David Cameron'dan oluşan bir liste) düzenlemeleri özel bir mesele olduğu için bunların ne ölçüde kullanıldığını takip etmek neredeyse imkânsız. 2015 tarihli bir Daily Telegraph soruşturması sonucunda, Blair'in iş imparatorluğunu kurarken haftada beş ülkeyi ziyaret ederken güvenlik harcamalarında binlerce sterlin biriktirdiğini açığa çıkardı. Ancak hâlâ parlamentoda olan eski başbakanların çıkarlarını resmi bir internet sitesine kaydetmeleri gerekiyor. May ve Truss ile birlikte daha geçen ay milletvekilliğinden ayrılan Johnson'ın beyanları, üçünün de çoğu yurtdışında gerçekleşen konuşma sözleşmelerinden yüz binlerce sterlin kazandığını gösteriyor. Neredeyse her durumda, vergi mükellefi gereken yoğun güven-

lik nedeniyle oltaya takılmış olabilir. Johnson, yalnızca Mayıs ayında hem Teksas'a hem de Las Vegas'a seyahat ederken Truss, Margaret Thatcher'dan bu yana Tayvan'ı ziyaret eden ilk eski İngiliz Başbakanıydı. Davies, "Onlar gerçekten jamboree yaparken bunların hepsini biz ödüyoruz" dedi. Kazançlı konuşmalar yapan eski başbakanların güvenlik maliyetlerine "yüzde 100" katkıda bulunmaları gerektiğini öne sürdü. "Neden olmasın? Yani bu insanlar milyonlar kazanıyor" dedi. Ancak Hükümet Enstitüsü'nden Tim Durrant, eski politikacıların bu tür güvenlik gerekliliklerine ihtiyaç duymasının nedeninin eski başbakan olmaları olduğunu vurguladı. Durrant, "İhtiyaç duydukları korumaya sahip olmaları mantıklı" dedi. "Kamusal yaşamda önemli bir rol oynuyorlar ve bunu yapmaları için desteklenmeleri iyi."

Çeviri: Ömer Miraç APAYDIN | *EUROPolitika Dergisi Çeviri Ekibi*

Orijinal Makale: Britain is awash with failed prime ministers. It's costing taxpayers a fortune

Photo: "It's an industry, there is no other word for it," Dai Davies a former head of royal protection at the Met Police said | Jeff J Mitchell/Getty Images